

Skog Alnarp

Vildsvinen saboterar våren

Många vallfärddar till Dalby Söderskog för att uppleva våren. Men i år kommer inte vitsipporna och gulsipporna att blomma så rikligt som för några år sedan. Orsaken är vildsvinens framfart som kartläggs i ett väl timat forskningsprojekt.

Av Jörg Brunet.

Nationalparken Dalby Söderskog utanför Lund består i huvudsak av ädellövskog med en rik växtlighet och en mångfald av vårblommor. Fältskiktet kartlades på 1930-talet av Bertil Lindquist.

Vi återvände till försöksytorna och gjorde en ny inventering 2010. Det visade sig vara en lyckad tidpunkt med tanke på att vi fick möjlighet att dokumentera följderna av vildsvinens etablering i området.

Våren 2010 noterades inga bök av vildsvin på de 74 fasta provytorna i skogen. Tre år senare var 80 procent bökade i olika omfattning, och årligen bökades drygt hälften av ytorna.

Böket har fortsatt i ungefär samma omfattning sedan dess

Jörg Brunet, professor vid institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, Alnarp

och just nu undersöker vi effekter på fältskiktet mellan 2013 och 2016.

VILDSVINSBÖK är ett ökande naturvårdsproblem i allt större delar av Sverige. Och värst är det i områden som Dalby Söderskog där det formligen dukas upp ett smörgåsbord till vildsvinen. De föredrar nämligen fuktiga lövskogar med en näringsrik jordmån som erbjuder en rik meny av saftiga örter och stora dagmaskar. Ibland bjuder ekarna och bokarna på rikligt med ollon.

Observationer från andra artrika lövskogar i Skåne tyder dessutom på att de negativa effekterna av kraftigt vildsvinsbök på skogsfloran kan förstärkas ytterligare om betetrycket är högt även från andra klövdjur, särskilt dovhjort.

VI ANALYSERADE förekomsten av så kallade värgeofyter. Det är växter som fullbordar sin blomning och frösättning under våren för att därefter vissna ner under sommaren.

Medeltäckningen av vårblommorna minskade med en tredjedel på tre år, mellan

Vårfloran med hålhunneört, vitsippa och gulsippa. Foto: Jörg Brunet.

2010 och 2013.

På vissa ytor minskade täckningen endast lite eller inte alls, medan nio ytor hade en absolut minskning av täckningsgrad av 50 % eller mer.

Det var främst vitsippa, gulsippa och svalört som minskade. Medelantalet arter förblev dock oförändrat.

När man delar in ytorna i bökade och ej bökade, blev det tydligt att minskning av täckningsgraden endast skedde i de bökade ytorna. Orsaken var med andra ord helt klart vildsvinen.

VÄRST drabbad var gulsippan, med de andra växterna inte långt efter.

✓ På de 46 bökade provytorna hade gulsippans marktäckning halverats från 12 till 6 procent.

✓ Vitsippan minskade från 40 till 23 procent.

✓ Svalörten minskade från 15 till 8 procent.

De första resultaten från

2016 visar att vitsippa, svalört och hålhunneört finns kvar i samma antal provytor, medan gulsippa verkar ha försvunnit från flera provytor sedan 2013.

RESULTATEN tyder på att en reduktion av vildsvinsstammen är nödvändig om man vill behålla den praktfulla vårfloran.

Den 11 januari 2017 jagades grisarna i parken för första gången. Två djur nedlades efter en drevjakt som länsstyrelsen anordnade. Det återstår att se vilken effekt jakten får på bökandet.

Provyta med bökad mark.

Kontaktperson

Jörg Brunet, jorg.brunet@slu.se

Hemsida Alnarp:

<http://www.slu.se/sydsvensk-skogsvetenskap>

Redaktör nyhetsbrevet

Pär Fornling: par.fornling@slu.se